

Remiss av promemorian Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning

(LI2024/00083)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, tillstyrker utifrån den utgångspunkten promemorians förslag. Myndigheten bedömer att förslagen i promemorian på sikt kan bidra till att fler unga ges förutsättningar till goda boendeförhållanden. Myndigheten vill dock framhålla att de förslag som läggs i promemorian sannolikt får begränsade konsekvenser och därmed är otillräckliga sett till de stora utmaningar som finns när det gäller bostadsförsörjning utifrån ett ungdomsperspektiv.

Unga vuxna är en grupp som möter särskilt stora utmaningar på bostadsmarknaden. Boverket konstaterade i sin underlagsrapport till den ungdomspolitiska skrivelsen¹ att de flesta kommuner bedömer att det finns ett underskott på bostäder för unga på den lokala arbetsmarknaden. Det beror främst på en generell bostadsbrist, men också på att de bostäder som finns att tillgå är för stora eller för dyra för ungdomarna. Boverket lyfter även att många unga som är nya på bostadsmarknaden är hänvisade till andrahandsuthyrning vilket ofta är förbundet med hög boendekostnad. I synnerhet i storstadsregionerna möter unga stora svårigheter vilket innebär att flytten från föräldrahemmet till eget boende – en central del i övergången till vuxenlivet – fördröjs. I Hyresgästföreningens senaste undersökning² om unga vuxnas boende uppgav 26 procent av de unga (i åldern 20–27 år) att de bor hemma hos sina föräldrar. Av dessa uppger 77 procent att de skulle vilja bo på annat sätt. Mot denna bakgrund vill MUCF framhålla att det finns ett behov av fortsatta politiska insatser för att säkerställa att alla unga ges förutsättningar till goda boendeförhållanden.

¹ Boverket (2019). *Bostäder och platser för ungdomar*. Karlskrona: Boverket.

² Hyresgästföreningen (2023). *Unga vuxnas boende 2023*. Stockholm: Hyresgästföreningen.

I relation till promemorians förslag vill MUCF särskilt kommentera förslagen som berör hyresgarantier, tydligare möjligheter till reservation och förturer samt kommunernas dokumentation av behovet av tillskott av bostäder.

3.3 Obligatoriskt för kommuner att tillhandahålla hyresgarantier till barnfamiljer

MUCF ser positivt på förslaget att det blir obligatoriskt för kommuner att tillhandahålla hyresgarantier till barnfamiljer. Obligatoriska hyresgarantier kan sannolikt bidra till att fler barnfamiljer kan få tillgång till förstahandskontrakt. Det innebär i sin tur att fler unga får trygga uppväxtförhållanden.

4.2 Tydligare möjligheter till reservation och förturer

MUCF välkomnar förslaget att ändra i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar för att förtydliga att en kommunal bostadsförmedling får reservera lägenheter för olika kategorier av sökande i kön eller använda ett förturssystem utan att det påverkar möjligheterna att ta ut köavgift. Som framkommer av betänkandet *Sänk tröskeln till en god bostad* (SOU 2022:14) utnyttjar bostadsförmedlingar redan idag möjligheten att förmedla lägenheter till unga utifrån andra principer än ren kötid. Förtydligandet kan dock tänkas medföra att reservationer och förtur till unga används i högre utsträckning framöver.

5.4.2 Kommunerna ska dokumentera behovet av tillskott av bostäder

I promemorian föreslås att kommunerna ska bedöma behovet av tillskott av bostäder i kommunen och redogöra för bedömningen i sin handlingsplan för bostadsförsörjning. MUCF lyfte i sitt remissvar på betänkandet *En gemensam bild av bostadsbyggnadsbehovet* (SOU 2017:73) att det bör finnas ett krav på att det ska finnas ett ungdomsperspektiv i dessa bedömningar. I promemorian hänvisas till att lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ställer krav på att det ska finnas en analys av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. MUCF vill återigen understryka att det finns ett behov av tydligare styrning för att säkerställa att kommunernas handlingsplaner innehåller ett ungdomsperspektiv. Ett sätt är att göra det obligatoriskt för kommuner att inkludera ett ungdomsperspektiv. Om regeringen väljer att inte införa ett sådant krav vill MUCF betona vikten av en tydligare uppföljning av de kommunala handlingsplanerna för att säkerställa att analyserna i dessa särskilt beaktar ungas behov och förutsättningar på den lokala bostadsmarknaden. En tidigare utredning som MUCF³ gjorde på regeringens uppdrag 2017 visade att ett ungdomsperspektiv saknades helt eller delvis i 10 av 15 granskade kommunala riktlinjer

---

³ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2018). Regeringsuppdrag om ungas boende. Stockholm: MUCF.

för bostadsförsörjning. Även Boverket konstaterar i sin underlagsrapport att få kommuner vidtar särskilda åtgärder för att underlätta för unga att få en egen bostad.

I övrigt har MUCF inga synpunkter.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Utredare Amanda Nielsen har varit föredragande. Projektledare Kenneth Condrup har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Amanda Nielsen
utredare